

Posudek vedoucího disertační práce

Disertační práce: Druhá příroda: příspěvek k sociální filozofii umění. Praha 2013

Autor: Mgr. Jakub Stejskal

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Vlastimil Zúška, CSc.

Práce Jakuba Stejskala, v rozsahu monografie, tematizuje problém role umění ve společnosti, už tradiční předmět zkoumání nejen estetiky, ale stejně tak i více sociální filosofie, politologie, sociální psychologie a sociologie. Autor sleduje přednostně linii sociální filosofie, se stálým a poučeným zřetelem k estetice dvacátého století i současnosti. Postupně zevrubně a s kritickou citlivostí ohledává/exponuje koncepty druhé přírody, sociálna, normativního horizontu, odkouzlení-zakouzlení jako smíření mysli a světa, sociální domestikaci, na druhé straně možnost distance vůči normám, sociálnu a habituálního řádu. Procházet postupně budovanou argumentací, vrstvy precizně budovaných odkazů a pojednání relevantních teorií i jednotlivých (sociálních) filosofů, od Aristotelela, Hobbese, Rousseaua, Hegela, přes Lukácze, Adorna k řadě analytických filosofů a vybraných estetiků (Kant, Hegel, Adorno, Collingwood, Savile, Cavell a dalších) není účelem posudku, bylo by tomu tak v případě desinterpretací zvolených autorů a neadekvátních inferencí. V celém textu jsem žádný takový případ neshledal, naopak musím ocenit nenáhodný výběr relevantních myslitelů, rozhodně nikoli nadbytečný, jak by se možná na první pohled a bez souvislého čtení snad mohlo jevit. Právě naopak, Stejskal volí kriticky „zúročené“ čtení zvolených autorů, přičemž volba je zcela organicky „podřízena“ dominantní argumentační linii, vrcholící snahou najít adekvátní roli (části) umění v soudobé euroatlantické sociální formaci. V této snaze opět kriticky adresně hodnotí snahy filosofického estetismu a modernismu a v závěru práce situuje umění do sféry „procesu vzniku i zanikání smyslu ve vztahu k sociální druhé přírodě“. Neunikají mu možné procesy vývoje a

stabilizace umění, které umění odklání z této sféry a velmi přesvědčivou ukázkou nosnosti dosažených výsledků je předvedení estetické varianty sociálního poznání v případě konceptuálního umění, které se snaží rehabilitovat. Na první pohled paradoxní pokus podřadit konceptuální umění pod nediskurzivní poznání ale vychází přesvědčivě.

Celkově disertační práci Jakuba Stejskala hodnotím velmi vysoko, jde o samostatný myslitelský výkon, který zdaleka není „jen“ interpretací vybraných autorit, ale jejich kritickým promyšlením, vyvozováním vlastních závěrů, syntéz a zobecnění. Rozhodně stojí za samostatnou publikaci.

Práci jednoznačně a s potěšením doporučuji k obhajobě.

Praha 19.9.2013

.....
Prof. PhDr. Vlastimil Zuska, CSc.